

Studenten Voor Leiden

Conceptprogramma

Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Beste lezer,

Voor je ligt het verkiezingsprogramma van Studenten voor Leiden. Bedankt dat je er voor hebt gekozen lid te worden van de jongste partij van onze stad. Onze stad is er een van vele gezichten. Helaas zijn studenten, starters en jongeren in de Leidse politiek te vaak een ondergeschoven kindje. Dat is jammer. Leiden is immers van ons allemaal.

Op 16 maart 2022 kiezen we de nieuwe gemeenteraad. Het is aan ons om te zorgen dat de belangen van studenten, starters en jongeren daar beter behartigd gaan worden. Dit programma bespreekt hoe we dat willen gaan doen. Op basis van onze vijf speerpunten – huisvesting, inspraak, duurzaamheid, verkeer en horeca – leggen we uit waar we de komende vier jaar met Leiden naar toe willen. Een vooruitstrevende en innovatieve stad waar iedereen zich thuis mag voelen. Wij staan klaar om daar onze verantwoordelijkheid voor te nemen.

Namens de programmacommissie,

Matthias Knijnenberg

Voorzitter programmacommissie
Studenten voor Leiden

Programmacommissie:

Matthias Knijnenberg
Joost den Hoed
Floris Bosman
Merel Gorter
David den Hartog
Thomas Boeve
Mitchell Wiegand Bruss
Casper Oort
Elianne Wijnands

Lijsttrekker 2022

Ik ben ontzettend trots op wat deze partij in korte tijd neer heeft kunnen zetten. De komende verkiezingen zetten wij ons met onvermoeibare energie in voor de idealen van onze partij. Wij zetten ons actief in voor een betere betrokkenheid van studenten, starters en jongeren in de gemeenteraad. Wij lossen het nijpende woningtekort onder jongeren op en vegen het verkameringsbeleid van tafel. Wij geven Leidse ondernemers de ruimte en laten de horeca en het studentenleven weer bruisen. Wij maken werk van de verkeersveiligheid van de Leidse weggebruikers en zetten stappen richting een klimaatneutraal Leiden. Een stem op SVL is daarom een stem voor verandering.

Wij zijn een partij vol nieuwe ideeën. Onze kandidaten staan midden in het studentenleven en kennen de problematiek die jongeren het hardst raakt. Zij staan te trappelen om vanaf 16 maart 2022 aan de slag te gaan met het verbeteren van de stad. Met een enorme dosis energie gaan wij ons de komende tijd inzetten voor het verwezenlijken van onze doelen. In dit programma hebben wij deze doelen gebundeld. Wij staan klaar om onze stem te laten horen. Stem daarom 16 maart 2022 op Studenten voor Leiden, stem voor de nieuwe generatie in de raad!

Mitchell Wiegand Bruss
Lijsttrekker Studenten voor Leiden 2022

Speerpunten van SVL

- SVL wil meer inspraak, betrokkenheid en aandacht voor studenten, starters en jongeren in onze gemeente.
- SVL wil een beter woonklimaat voor alle inwoners van onze stad, in het bijzonder voor studenten, starters en jongeren.
- SVL wil een ambitieus en haalbaar duurzaamheidsbeleid voor alle Leidenaren.
- SVL wil zich hardmaken voor een betere infrastructuur voor voetgangers, fietsers en bromfietzers in Leiden.
- SVL vindt dat de horecaondernemers de vrijheid moeten krijgen om van Leiden de bruisende stad te laten blijven die het is.

Hoofdstuk 1. Wonen

Leiden is in trek. Steeds meer mensen willen wonen en leven in onze bruisende stad, maar dat brengt ook groeipijn met zich mee. Er is in Leiden sprake van een wooncrisis en dat stelt de stad voor een grote uitdaging.

Wonen en huisvesting

SVL wil dat iedereen een passende woning kan vinden. Een woning die aansluit op de behoeften van de bewoner. Leidenaren, jong en oud, ervaren echter steeds meer moeite met het vinden van een goede en betaalbare woning. Ongeacht of iemand wil huren of kopen; leefbaar en betaalbaar wonen is een basisvoorwaarde voor een samenleving die klaar is voor de toekomst. Vooral jongeren ervaren door de schaarste aan woningen veel woonstress.

Kamernood onder studenten

SVL vindt het belangrijk dat studenten kunnen wonen in de stad waar ze studeren. Daarom vindt SVL het zorgelijk dat het kamertekort oploopt in Leiden. De afgelopen jaren is er onvoldoende gedaan om oplossingen te vinden voor de grote vraag naar woonruimte onder jongeren en studenten. Het strenge verkameringsbeleid heeft er voor gezorgd dat het tekort nog verder is toegenomen. SVL wil dat het tekort aan studentenwoningen binnen de volgende raadsperiode wordt opgelost.

Er moet dus meer studentenhuisvesting verzorgd worden. Daarom moet het verkameringsbeleid opnieuw ter discussie gesteld worden. Er zal onderzocht moeten worden of bestaande panden verbouwd kunnen worden tot studentenhuisvesting. Ook wil SVL dat er gekeken wordt of er een plek is om weer een internationale campus op te richten, zodat ook de schrijnende woningnood onder internationale studenten een halt toegeroepen wordt.

Meer studentenhuizen naast studentenunits

SVL maakt zich zorgen over de trend dat er in Leiden veel studentenwoningen met gemeenschappelijke ruimtes verdwijnen. Het vorige college en wooncorporaties hebben vanuit financieel oogmerk te veel ingezet op de bouw van studio's. Onder veel studenten leeft echter de behoefte om samen met andere studenten te leven. Dit is bevorderlijk voor de sociale ontwikkeling en gezondheid van studenten. SVL wil dat studenten zelf kunnen kiezen voor hun woonvorm. Hierom pleit SVL voor de bouw van meer studentenhuizen met gemeenschappelijke ruimtes naast studio's.

Verkamering

Het huidige beleid voor studentenwoningen in de binnenstad komt neer op een uitsterfbeleid. Voor de oudste universiteitsstad van Nederland is dat kwalijk. Het verkameringsbeleid moet daarom opnieuw naar de tekentafel.

SVL wil dat het verkameren van Leidse panden die daarvoor geschikt en groot genoeg zijn eenvoudiger wordt. Het verkameringsbeleid van 2019 heeft studenten buitengewoon hard geraakt. SVL wil dat studenten die op straat zijn komen te staan van de gemeente excuses en compensatie voor gemaakte juridische kosten ontvangen.

Positie tegenover verhuurder

De woningmarkt in Leiden is krap. Dat maakt dat het in Leiden te makkelijk is voor verhuurders om misbruik te maken van hun machtspositie. Het vragen van sleutelgeld en opstart- of bemiddelingskosten gebeurt erg vaak. Huurders geven hier door de grote druk vaak gehoor aan. Ook zaken als achterstallig onderhoud, diensten die in het contract staan die niet geleverd worden en zelfs intimidatie komen te vaak voor. Het Leidse huurteam moet de middelen krijgen om dit effectief aan te pakken. Daarnaast is het zaak dat er vanuit de gemeente en de onderwijsinstellingen meer voorlichting gegeven wordt over de rechten die men als huurder heeft.

Overlast

SVL begrijpt dat er opgetreden wordt bij overlast rondom studentenhuizen en complexen. SVL vindt echter dat de maatregelen die genomen worden vaak in schril contrast staan bij de overtreding. Het is niet acceptabel dat balkons van bepaalde complexen worden afgesloten, corporaties hospiteerrecht intrekken of dat via het gele en rode kaartsysteem huizen kunnen worden opgeheven. Het terugdringen van overlast moet in samenspraak gebeuren in plaats van opgelegd worden van bovenaf. SVL wil dat er haalbare afspraken komen, zodat de stad voor iedereen leefbaar blijft.

Bouwen voor instroom en doorstroom

SVL vindt het belangrijk dat iedereen een goede woning kan vinden. Daarom is SVL blij met de bestaande quota voor de bouw van zowel sociale huurwoningen als huurwoningen in het middensegment. Toch zijn koopwoningen voor veel starters nog een onbereikbare luxe. SVL pleit voor duidelijke regels voor in de toekomst te bouwen koophuizen. Dat betekent dat we niet alles aan de markt overlaten als er nieuwe projecten worden voorgesteld. Onderzocht zou moeten worden of quota en maximumprijzen haalbaar zijn. Zo wil SVL garanderen dat ook de verpleegster of de docent nog in de stad waar hij of zij werkt een huis kan kopen.

Naast een voldoende voorraad aan starterswoningen moet er ook worden ingezet op goede woningen voor ouderen, zodat 'empty nesters' die nu een gezinswoning bewonen door kunnen stromen naar een passende woning. Op deze manier zorgen we ervoor dat jonge gezinnen kunnen doorstromen naar een passende woning.

Geen investeerders maar starters

Het opkopen van goedkope appartementen voor doorverhuur ontwricht de Leidse woningmarkt. Appartementen die geschikt zijn voor starters worden door investeerders met meer kapitaal voor de neus van de starter weggekaapt en voor de hoofdprijs verhuurd. SVL vindt dat er gekeken moet worden naar de effectiviteit van een woonplicht voor appartementen tot twee slaapkamers. Voor verhuur van woningen met drie of meer slaapkamers moet ruimte blijven.

De hoogte in

Leiden is tot haar gemeentegrenzen al flink volgebouwd. Op plekken waar dat kan zullen we dus slimmer moeten bouwen om aan de vraag naar woningen te kunnen voldoen. Leiden is een grote stad en bij een grote stad hoort hoogbouw. Hoogbouw is een onmisbare stap in het oplossen van het woningtekort in Leiden. Dit mag echter niet ten koste gaan van het historische karakter van de stad.

Verduurzaming woningvoorraad

SVL wil dat Leiden in 2050 klimaatneutraal is. Om dit te bereiken, zal iedereen zijn steentje bij moeten dragen. Daarom wil SVL maatwerk leveren bij het verduurzamen van woningen. De gemeente moet kunnen kijken wat er nodig is om een woning duurzaam te maken. SVL wil verhuurders actief gaan aanmoedigen hun panden te verduurzamen. Nu gebeurt dit voornamelijk bij koopwoningen. Naast een rol voor de eigenaar ziet SVL hier ook een rol voor de huurder. Het moet makkelijker worden voor huurders hun huisbaas te stimuleren om de woning te verduurzamen en te isoleren.

Hoofdstuk 2. Verkeer, veiligheid en omgeving

De historische binnenstad van Leiden is niet gebouwd op de hoeveelheid verkeer die ze op een dag te verwerken krijgt. Auto's, bussen, vrachtverkeer, fietsers en voetgangers vechten om de beperkte ruimte. Dit leidt tot overlast en onveilige situaties. SVL wil haast maken met de plannen die de gemeente al heeft liggen. De binnenstad moet autoluw worden. Gevaarlijke kruispunten, zoals aan beide uiteinden van de Breestraat, moeten worden aangepakt.

Leefbaarheid

In woonwijken wil SVL meer ruimte geven aan initiatieven van de bewoners met betrekking tot verkeersveiligheid. De bewoners weten wat in hun wijk de knelpunten zijn, maar voelen zich vaak niet gehoord door de gemeente. De leefbaarheid en veiligheid van de buurten moet toegankelijk door de bewoners op de kaart gezet worden.

Groene stad

SVL wil zich inzetten voor meer groen in Leiden. Het uitbreiden van groene gebieden in de stad om te wandelen en te recreëren is daarom van groot belang. De totstandkoming van het Singelpark is een prestatie van jewelste. SVL wil dat die ambitie wordt doorgezet. De kades langs Leidens mooiste grachten, zoals de Herengracht en het Rapenburg, zijn niet bedoeld als parkeerplaats. SVL streeft naar het inrichten van de ruimte langs zulke grachten tot groene publieke buitenruime die de hele stad tot dienst is. Ook de Leidse Breestraat krijgt niet de behandeling die het verdient. SVL wil onderzoeken hoe deze straat van gevaarlijke verkeerscorridor getransformeerd kan worden tot de sociale levensader van Leiden, met minder bussen, maar juist meer ruimte voor groen en voetgangers.

Auto

Autogebruik in de Leidse binnenstad moet worden ontmoedigd. SVL wil daarom inzetten op de uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen aan de randen van de binnenstad en het aantal (ondergrondse) parkeergarages. Zo zorgen we er voor dat automobilisten te voet de binnenstad kunnen betreden. Daarnaast moet ook het aantal P+R-transferia worden uitgebreid. Leiden moet als stad van kennis en wetenschap goed bereikbaar zijn, maar dan moet automobilisten die van buiten komen ook de mogelijkheid geboden worden makkelijk met het openbaar vervoer hun eindbestemming te bereiken.

Fiets

Leiden is een fietsstad en dat wil SVL graag zo houden. Het is van belang dat de fietsinfrastructuur daarom wordt uitgebreid. Zo is het ongebreideld parkeren van fietsen in Leiden een probleem. SVL wil onderzoeken of het openen van openlucht fietsparkeerplaatsen of het uitbreiden van de ondergrondse fietsenstallingen een oplossing kan bieden.

Openbaar vervoer

De situatie rondom het busverkeer in Leiden is chaotisch. SVL vindt dat er te veel buslijnen door de binnenstad lopen, terwijl dat niet hoeft. Menig Leidenaar vraagt zich af waarom de bus van het Centraal Station naar Zoetermeer over de Breestraat moet rijden. SVL wil met het oog op de veiligheid en leefbaarheid streekbusverkeer zo veel mogelijk uit de Leidse binnenstad weren. Er moet onderzocht worden hoe het openbaar vervoer in de stad behouden kan blijven zonder overbodig busverkeer door de binnenstad te sturen. SVL staat ook voor duurzaamheid en pleit daarom voor alleen nog elektrische bussen in de stad.

Geluidsoverlast

In de binnenstad en daaromheen kan een optrekkende motor al snel honderden mensen uit hun slaap houden. In Rotterdam wordt op dit moment geëxperimenteerd met het flitsen op basis van geluidsoverlast in decibel. SVL vindt dat ook in Leiden een dergelijk experiment opgezet zou moeten worden.

Ligplaatsen voor boten

SVL is van mening dat de wachtlijst voor een ligplaats in Leiden versneld weggewerkt kan worden. Hiervoor wil SVL kijken naar mogelijkheden voor nieuwe ligplaatsen, de kades efficiënter gebruiken en kritisch kijken naar de aanvragen op de huidige wachtlijst.

Openbare toiletten

SVL vindt dat er meer openbare toiletten moeten komen in het centrum van Leiden, met name op plekken waar het 's nachts druk kan zijn. Daarom wil SVL bijvoorbeeld de openbare toiletten op de Aalmarkt terug en op zoek naar nieuwe locaties waar dit soort units ook geplaatst zouden kunnen worden. Bij plaatsing van dit soort toiletten zou er een evenredige verdeling moeten zijn tussen mannen- en vrouwentoiletten.

Veiligheid op straat

Voor veel mensen voelt en is Leiden niet altijd als een even veilige plek. Zo ook voor studenten. Voorbeelden hiervan zijn herhaaldelijke geweldsincidenten en zedendelicten in en rond de binnenstad. SVL hecht er waarde aan dat iedereen zich, ook 's nachts, veilig voelt op straat. Hierom wil SVL graag een bredere inzet van politie en handhaving. Ook is straatverlichting in nu nog donkere steegjes en cameratoezicht van groot belang voor zowel preventie als opsporingsdoeleinden.

Veiligheid in studentenhuizen

SVL constateert dat veel studenten in panden wonen waarvan de brandveiligheid te wensen overlaat. In veel gevallen zijn zij zich daar niet van bewust. Maatregelen ter preventie en bestrijding dienen ondersteund te worden. SVL ziet op dit punt graag een samenwerking tussen experts en studentenorganisaties zoals de MASCQ en de PKvV.

Hoofdstuk 3. Duurzaamheid

Klimaatverandering is een van de grootste uitdagingen van deze tijd. Leiden moet een bewoonbare plek blijven. Om dit te bereiken zal Leiden flinke stappen moet zetten. Daarom vindt SVL dat Leiden haar verantwoordelijkheid moet nemen. Duurzaamheidsbeleid moet niet als een bijzaak gezien worden, maar als kernonderdeel van het gemeentelijk takenpakket. Leiden moet als kennisstad het voortouw nemen in de energietransitie.

Zonnepanelen

Leiden heeft de doelstelling om in 2050 klimaatneutraal te zijn. SVL steunt dit doel volledig. SVL vindt dat een aantal maatregelen noodzakelijkerwijs genomen moeten worden om dit doel te halen. Steeds meer Leidenaren verduurzamen hun woning. De gemeente moet dit blijven ondersteunen. De ambitie van SVL is op zo veel mogelijk geschikte daken in Leiden zonnepanelen te plaatsen.

Woningisolatie

Het isoleren van woningen en het plaatsen van warmtepompen en zonneboilers zijn goede stappen richting een klimaatneutraal Leiden. Toch ondervinden bewoners die hun huis willen verduurzamen soms nog problemen. SVL wil dat het makkelijker wordt om dit soort projecten te ondernemen. Het aanstellen van de wijkambassadeurs is een goed initiatief geweest. SVL wil daarnaast één gemeentelijk duurzaamheidsloket realiseren, naast de bestaande wijkambassadeurs. Hier kunnen bewoners op één centraal punt advies inwinnen en zaken als vergunningen regelen.

Afvalscheiding

Afvalscheiding is een makkelijke en effectieve manier om duurzamer met afval om te gaan. Op veel plekken in Leiden wordt nu nauwelijks aan afvalscheiding gedaan. GFT en plastic worden hier gewoon bij het restafval gegooid, waardoor dit moeilijk te recycleren is. Nascheiden is hiervoor niet de oplossing. Bronscheiding is de meest effectieve en goedkope manier om afval te scheiden. Daarnaast zorgt het ook voor bewustwording van de burger zelf. SVL wil dat de gemeente ervoor zorgt dat het scheiden van plastic en GFT ook in de binnenstad mogelijk wordt.

Regionale samenwerking

Leiden werkt op regionaal niveau goed samen met andere gemeenten. Aangezien de zogenaamde Warmtelinq waarschijnlijk geen doorgang vindt, is het noodzakelijk dat Leiden op zoek gaat naar alternatieven. Ook op het gebied van het ontwikkelen van een duurzame infrastructuur en het bouwen van windmolens is regionale samenwerking noodzakelijk. SVL wil meer samenwerken met omliggende gemeentes in het realiseren van nieuwe zonnevelden en/of windmolenparken.

Vergroening van de stad

Een groener Leiden is goed voor de leef kwaliteit van de inwoners en noodzakelijk voor een gezonde biodiversiteit in de stad. In de zomer is hittestress een groot probleem in een versteende stad als Leiden. Het is dan oncomfortabel om in de binnenstad te zijn, ook omdat uitlaatgassen van auto's langer blijven hangen. SVL wil graag dat de binnenstad van Leiden autoluw wordt en de vergroening van de stad stimuleren. Zo wil SVL dat de parkeerplaatsen rond de Leidse grachten plaatsmaken voor groen en dat de Breestraat wordt getransformeerd naar een groene publieke buitenruimte.

Stimulans vanuit de gemeente

Door subsidies voor groene daken te verhogen, kan de gemeente haar inwoners meer stimuleren mee te werken aan de vergroening van de stad. De biodiversiteit in stedelijk gebied neemt af. Dit tij moet gekeerd worden. SVL wil dat onder andere bewerkstelligen door gras minder vaak te maaien en te zorgen voor meer diversiteit in de aanplanting. Daarnaast wil SVL het gebruik van hagen in plaats van schuttingen of muren stimuleren. Hagen zijn voor zowel vogels als bijen een thuis en ze dragen bij aan een leefbaar karakter van woonwijken.

Hoofdstuk 4. Cultuur, horeca en studentenleven

Leiden is altijd al verweven geweest met cultuur. 's Lands bekendste schilder groeide hier op en wij zijn beroemd om onze muurgedichten verspreid door de stad. SVL onderkent het belang van de culturele sector voor de stad Leiden. Daarbij vindt SVL het vooral van belang dat cultuur voor iedere Leidenaar bereikbaar is.

Cultuurkaart voor jongeren

De huidige Cultuurkaart is niet voor iedere student beschikbaar (de kaart is bijvoorbeeld niet beschikbaar voor MBO'ers) en het aanbod is beperkt. SVL wil hier verandering in brengen en het uitbreiden en beschikbaar stellen voor iedereen. Alle jongeren die in Leiden wonen en/of studeren moeten voor voordelige prijzen gebruik kunnen maken van het cultuuraanbod dat de stad biedt. Jongeren moeten deze kaart voor een vast bedrag per jaar kunnen aanschaffen en hiermee voor gereduceerd of geen tarief naar bijvoorbeeld het theater, de Stadsgehoorzaal of naar de vele Leidse musea kunnen gaan.

Cultuuraanbod voor iedereen

We hebben een prachtig cultuuraanbod in Leiden, maar het komt niet bij iedereen terecht. De gemeente moet zich inzetten voor meer aandacht voor cultuur op bijvoorbeeld scholen. Het moet voor iedereen mogelijk zijn laagdrempelig te genieten van het Leidse cultuuraanbod.

Moderne bibliotheek

SVL vindt dat er in Leiden ruimte is voor een grote, moderne bibliotheek en cultuurcentrum op één centrale plek. De oude V&D zou hiervoor de ideale en natuurlijke locatie zijn, midden in de stad. De locatie zou genoeg ruimte bieden voor de collectie van de Leidse bibliotheek, een cultureel café en ruimtes waar onderwijs- en cultuurzaaltjes kunnen worden ingericht.

Ruimte voor het studentenleven

De laatste jaren is het aantal studenten in Leiden flink toegenomen. Daarmee is ook het aantal leden van studentenverenigingen en andere studentenverbanden fors toegenomen. Studentenverenigingen en studentensportverenigingen die vanwege toegenomen ledenaantal willen uitbreiden moeten hier versneld ruimte voor krijgen.

Festivals

Festivals zijn goed voor de stad, ze houden de stad bruisend en trekken mensen van buiten aan. Festivals brengen niet alleen zelf geld op, ze hebben ook een gunstig effect voor de plaatselijke horeca. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het cabaretfestival. SVL is dan ook van mening dat er in de stad ook voor nieuwe festivals ruimte moet zijn.

Horeca voor Leiden

Leiden heeft een groot horeca-aanbod verspreid over de stad. De horecasector is daarbij een van de economische pijlers van de stad. De geschatte omzet voor 2020 lag op maar liefst 120 miljoen euro. De belangrijkste bijdragen aan deze omzet kwamen van dagtoeristen en studenten. SVL wil dat de Leidse horeca de ruimte krijgt om de komende jaren te groeien.

Meer samenspraak

De horeca is een van de economische pijlers van de stad Leiden én is een van de zaken die de stad zo aantrekkelijk maken. De gemeente moet daarom dienend optreden naar de ondernemers, niet beperkend. De communicatie tussen de gemeente en de horecaondernemers loopt niet altijd soepel en ook bij handhaving van het horecabeleid gaat er veel mis. SVL vindt dat de gemeente vaker en helderder richting deze ondernemers moet communiceren en hen ook een stem moet geven naar de gemeente toe. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door het inzetten van een ombudsman.

Maatwerk voor de horeca

Uitgekookt horecabeleid moet niet op de letter worden nageleefd. Wat SVL betreft moet de gemeente in overleg met ondernemers die een zaak willen openen of willen uitbreiden. Er moet dus ruimte zijn voor maatwerk als een café bijvoorbeeld zijn terras uit wil breiden.

Ruimer deurbeleid

SVL wil zo snel mogelijk af van de één-uur-regel die nu geldt als gemeentelijk deurbeleid voor de Leidse horecagelegenheden. Wij vinden dit niet meer van deze tijd. SVL wil meer keuzevrijheid voor de horecaondernemer. Ondernemers moeten zelf mogen bepalen tot welke tijd zij hun klanten binnen laten en tot hoe laat zij open blijven. Hierbij moeten horecagelegenheden de ruimte krijgen en gestimuleerd worden overlast voor omwonenden zelf tegen te gaan.

Sturen op divers aanbod

Leiden heeft een groot aanbod cafés met ieder een eigen unieke identiteit. Clubs of discotheken ontbreken echter in de stad op dit moment. SVL wil dat er onderzocht wordt of er in de binnenstad plek is voor zulke uitgaansgelegenheden. Eventueel kan daarbij gekeken worden naar een gebied waar zulke gelegenheden samen geclusterd kunnen worden. SVL wil ook dat de Wibar een vaste locatie krijgt in Leiden.

Hoofdstuk 5. Gezondheid, sport en zorg

Gezondheid, sport en zorg staan hoog in ons vaandel. SVL vindt het belangrijk dat er voor alle generaties goede zorg en een breed sportaanbod beschikbaar is. Daarom zet SVL in op wijkgerichte, intergenerationele zorg en een sterke focus op mentale en fysieke gezondheid door de gemeente Leiden. Het Leidse Preventieakkoord van 2021 zet goede richtlijnen uiteen en verdient brede steun. Samen maken we van Leiden een gezondere stad.

Sportclubs

Leiden kent een heel breed aanbod aan sportverenigingen. Sport draagt bij aan een gezonde stad, zowel fysiek als mentaal. Voor SVL is het belang van een breed aanbod aan sport dus groot. Sporten bij een club moet voor iedereen mogelijk zijn, ongeacht inkomen, sociale status of beperking. Er is veel animo voor de Leidse sportclubs en mede daardoor groeien de wachtlijsten voor de clubs. Een wachtrij werkt ongelijkheid in de hand: iedereen moet kunnen sporten als zij dat willen. Om dit op te lossen wil SVL waar dat kan duurzame uitbreiding van sportclubs met wachtlijsten faciliteren. Dit doen wij door samen met de clubs te werken aan een toekomstbestendige uitbreiding. Daarnaast willen we aandringen op samenwerking met gemeenten en sportclubs rondom Leiden. Inwoners uit de gemeenten rondom Leiden maken namelijk gebruik van de het Leidse aanbod en vice versa. Samenwerking zorgt voor betere spreiding en kortere wachtlijsten. SVL vindt het overdreven om miljoenen uit te geven aan prestigeprojecten zoals een ijshal, maar wil juist investeren in lokale sportclubs en verenigingen om zo uitbreiding te faciliteren.

Studentensportfonds

Er bestaan in Leiden talloze studentenverenigingen waar er een mogelijkheid tot (top)sport is. Van de olympisch roeiers van Njord tot de competitietennissers van Qravel en de Nederlandse kampioenen van LSRG, allen dragen zij bij aan een divers aanbod van sport onder jongeren en studenten. Om deze bijzondere groep van sportverenigingen te ondersteunen, zet SVL in op een studentensportfonds waar deze verenigingen aanspraak op kunnen maken als zij steun nodig hebben voor bijvoorbeeld materiaal of onderhoud.

Sport in de openbare ruimte

Wij hebben een uitgebreide visie op een groene stad en vinden dat sport hier een onderdeel van moet zijn. In parken waar er ruimte is voor sport in het openbaar, zoals het Plantsoen, moet er gekeken worden naar het plaatsen van sportmateriaal zoals rekken en hardlooppaden. Zo wordt de buurt gestimuleerd om gebruik te maken van openbare sporttoestellen.

Jeugdzorg

De jeugdzorg is al jaren een punt van aandacht. De wachtlijsten zijn ongekend lang. Jongeren hebben hard geleden onder de pandemie en hun mentale gezondheid is verslechterd. SVL vindt dat iedereen recht heeft op de juiste zorg.

SVL wil dat er meer aandacht wordt besteed aan jongeren met complexe problematiek. Op dit moment worden zorginstellingen beoordeeld op resultaat. Dit zorgt ervoor dat ze vaker kinderen en jongeren aannemen met lichte problematiek. Jongeren met complexere problematiek komen hierdoor vaak op een wachtlijst terecht van zes maanden of langer, omdat zij intensere zorg nodig hebben en een langer traject. Juist de jongeren die de zorg het hardst nodig hebben moeten er het langst op wachten. SVL wil dat de gemeente een oplossing zoekt voor de lange wachtlijsten en investeert in hulp bieden voor complexe problematiek.

De overgang van jeugdzorg naar volwassenenzorg moet soepeler. Op het moment dat een jongere naar de volwassenzorg gaat, verandert er veel. Zo kan de zorgverlener veranderen en het traject tijdelijk onderbroken worden. Juist voor mensen met mentale problemen is stabiliteit belangrijk. SVL wil dat de overgang efficiënter gaat, zodat niemand zonder hulp komt te zitten.

Participatie

SVL vindt dat er in Leiden een breed maatschappelijk project moet komen dat studenten en jongeren actief met de stad verbindt. Hierbij kijken wij bijvoorbeeld naar een project als WIJS in Groningen, waar studenten en jongeren zich inzetten voor de bewoners van de stad door verschillende soorten projecten en vrijwilligerswerk. Wij geloven dat een soortgelijk project in Leiden in samenwerking met de Universiteit, Hogeschool en MBO-studenten en bewoners beter met elkaar kan verbinden. Op die manier kunnen student en stad van elkaar leren.

Jongerencentrum

Van je 18e tot je 27e maak je veel veranderingen door. Je wordt zelfstandiger, je krijgt meer verantwoordelijkheden en je gaat je op allerlei gebieden ontplooien. Om deze overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen zijn in omliggende steden hierom jongerencentra opgericht. Hier kan advies worden ingewonnen over bijvoorbeeld het regelen van geldzaken, verzekeringen en (seksuele) gezondheid bij professionals. In een dergelijk jongerencentrum zou bovendien meer participatie tussen student en stad kunnen plaatsvinden. Studenten die verstand hebben van geldzaken, ICT of het recht zouden hier bewoners bij kunnen staan bij allerlei lastige kwesties. Zo wordt een brug geslagen tussen student en stad.

Hoofdstuk 6. Economie en financiën

Aan de basis van een leefbare stad ligt een gezonde economie. SVL vindt dat geld duurzaam, nuttig en doelbewust ingezet dient te worden in het belang van Leiden en haar bewoners. Op dit moment roept het financieel beleid van de gemeente vragen op.

Gemeentelijke financiën

SVL vindt dat gemeentelijke belastingen, zaken als afvalstoffenheffing en onroerendezaakbelasting in Leiden te hoog zijn. Daarom willen we niet dat deze verder zullen stijgen. Voor groepen met een laag inkomen en studenten moet het makkelijker en overzichtelijker worden om deze heffingen terug te vragen. De oplopende gemeenteschuld baart SVL zorgen. Deze schuld zal namelijk door toekomstige generaties Leidenaren moeten worden terugbetaald. De gemeente moet echter niet extra bezuinigen op taken als bewaakte fietsenstallingen, sport en het onderhoud van de binnenstad. Dit zijn wat SVL betreft essentiële taken die de Leidenaar direct raken.

Leiden kennisstad

Leiden is een kennisstad. Projecten zoals het Leiden Bioscience Park dragen niet alleen bij aan de ontwikkeling van kennis, maar leveren ook duizenden banen op. Daarom moet Leiden in blijven zetten op scholing en kennis verbinden met bedrijven. SVL vindt het belangrijk dat de Leidse regio ook de komende jaren een aantrekkelijke locatie blijft voor kennisinstellingen en bedrijven. Leiden moet daarom in samenwerking met de regio inzetten op het faciliteren van een prettig vestigingsklimaat.

Economie voor de toekomst

Leiden is altijd een stad geweest die meegaat met de tijd. Op dit moment bevinden we ons op een kantelpunt in het economische leven. Hoe we werken, wonen en consumeren verandert en daar moeten we ook onze economie op inrichten. Voor de grote opgaven van digitalisering en verduurzaming hebben we ook lokaal veel kunde en kennis nodig. Daarom vindt SVL het belangrijk dat er in Leiden meer wordt ingezet op om- en bijscholing. De vele kennisinstellingen die onze stad rijk is kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

Als het gaat over om- en bijscholing moet daar in het bijzonder aandacht zijn voor de banen van de toekomst. Denk hierbij aan banen in het digitale domein of de verduurzaming. Wat SVL betreft liggen daar nu de kansen niet alleen voor Leiden als stad, maar voor de hele regio. Daarom wil SVL dat de gemeenten in de regio in samenwerking met lokale ondernemers op zoek gaan naar kansen en ruimte voor leer- en omscholings-plekken bij bedrijven.

Ruimte voor ondernemerschap

Er zijn veel mogelijkheden om de Leidse economie een impuls te geven, bijvoorbeeld door regeldruk voor lokale ondernemers te verlagen. SVL wil dat Leiden ook voor het midden- en kleinbedrijf een stad is waar ondernemers prettig mee kunnen samenwerken. Denk bijvoorbeeld aan meer permanente ruimte voor terrassen.

SVL wil leegstand van winkels in het centrum en daarbuiten zoveel mogelijk tegen gaan. Daarom willen wij met eigenaren kijken naar alternatieve oplossingen voor leegstand, zoals bewoning, gebruik als buurtkamer/centrum of als pop-up locaties.

Het opofferen van bedrijventerreinen voor woningbouw is wat SVL betreft bespreekbaar. We moeten er echter wel op toezien dat de ruimte voor ondernemers gewaarborgd blijft en dat wat er aan bedrijventerrein verloren gaat elders in de stad of regio gecompenseerd kan worden. SVL wil blijven werken aan goede bereikbaarheid van bedrijventerreinen, ook met het openbaar vervoer.

Hoofdstuk 7. Kennis en onderwijs

Leiden is sinds jaar en dag dé kennisstad van Nederland. Het ontwikkelen van al die kennis gaat gepaard met goed onderwijs op alle niveaus. Voor SVL is het van belang dat onderwijs voor iedereen toegankelijk is en dat iedereen het onderwijs kan verlaten met een diploma. De gemeente speelt een belangrijke rol in het faciliteren van het onderwijs. Voor ons is het daarom belangrijk dat de kwaliteit van het onderwijs hoog blijft en op een duurzame manier wordt gehuisvest, zodat de toekomstige generaties kunnen genieten van het Leidse kwaliteitsonderwijs.

Schoolomgeving

Een veilige omgeving is van groot belang rondom scholen. SVL wil dat elk kind veilig naar school kan gaan en wil daarom de verkeerssituatie rond alle 34 Leidse scholen in de gaten houden en verbeteren waar dat nodig is. Het is voor kinderen ook van belang om in een groene omgeving op te groeien. Daarom zet SVL zich in voor groenere schoolpleinen.

Universiteit Leiden

De Universiteit is de oudste onderwijsinstelling van de stad. Al meer dan 400 jaar staat het universitaire onderwijs hoog in het vaandel in Leiden. In de afgelopen jaren is het aantal studenten aan de universiteit flink gestegen. De groei van de Universiteit is goed voor de stad en daarom moet er ruimte zijn voor de Universiteit om uit te kunnen breiden. Om delen van de Universiteit voor Leiden te behouden en te voorkomen dat deze verplaatsen naar Den Haag moet gewerkt blijven worden aan een gunstig klimaat voor de universiteit.

Het project om de Humanities Campus uit te breiden lijkt voorlopig van de baan. SVL is van mening dat actief gezocht moet worden naar alternatieven binnen Leiden. De Humanities Campus is een essentieel project voor het behouden van deze faculteit in Leiden. Samen met de Universiteit moet actief worden gezocht naar een alternatieve locatie of een alternatief bouwplan.